عکس‌ها: علیرضا موت‌اکبر/ ایران

گشتی در باغ موزه ملی گیاه‌شناسی ایران

نیم ساعت تا بهشت

یوسف حیدری
گزارش‌نویس

از کنار هیمالیا که رد می‌شوی جنگل سبز هیرکانی جلوی چشمانت قرار می‌گیرد. دریای خزر را دور می‌زنی تا به آبشار ارتفاعات البرز برسی. از دیدن طبیعت ایران که حسابی لذت بردی از کنار مراتع سرسبز قفقاز و پهن برگان همیشه سبز به دشت گل‌های داوودی می‌رسی. جایی که این روزها خیلی از مردم به شوق دیدن گل‌های رنگارنگ و عطر مسحورکننده آن به اینجا می‌آیند. بعد از گرفتن عکس یادگاری و تماشای گل‌های داوودی نوبت به طبیعت امریکا و چین و ژاپن می‌رسد و گیاهانی که فقط در آب و هوای این مناطق رشد می‌کنند و زیبایی‌های خاص خودشان را دارند. بعد می‌توانید از کنار باغ صخره‌ها و نهالستان قدیم رد شوید و به باغ گیاهان دارویی و صنعتی برسید. عطر گیاهان دارویی فضا را پر کرده و بازدیدکننده‌ها به اینجا که می‌رسند نفس عمیقی می‌کشند تا عطر بابونه و آویشن ریه‌هاشان را پر کند.

شاید تصور کنید زیبایی‌های کشورهای شرق آسیا را توصیف می‌کنم اما همه این زیبایی‌ها در حاشیه تهران است، جایی که بسیاری از بازدیدکننده‌ها به آن بهشت گمشده می‌گویند. یعنی باغ گیاه‌شناسی ملی ایران در فضای ۱۵۰ هکتاری با بیش از ۴ هزار گونه از گیاهان مختلف جایی است که می‌توانید با طبیعت ایران و جهان از نزدیک آشنا شوید. راهنما از بازدیدکنندگان می‌خواهد از لحظاتی که اینجا هستند لذت ببرند: «خیلی از مردم وقتی وارد باغ می‌شوند چند دقیقه اول با تعجب نگاه می‌کنند. باور اینکه در شمالغرب تهران دور از ماشین و دود و آلودگی چنین فضای سرسبزی با انواع درختان و گل‌های رنگارنگ وجود داشته باشد برای‌شان سخت است. برای همین از همان لحظه اول با موبایل عکس و فیلم می‌گیرند و چند روز بعد با دوستان و یا خانواده و فامیل دوباره می‌آیند. پوشش گیاهی این باغ طوری است که در همه فصول سال مردم می‌توانند از آن بازدید کنند.»

مریم با آرامش درحال قدم زدن و تماشای دریاچه است. هرچند دقیقه یک بار نفس عمیقی می‌کشد و با تلفن همراه از منظره دریاچه و درختان کنار آن عکس می‌گیرد. او اولین باری است که به باغ موزه گیاه‌شناسی می‌آید. می‌گوید اینجا خاطرات کودکی را برایش زنده کرده است: «وقتی پیامک بازدید از باغ برای من آمد باور نمی‌کردم در حاشیه شهر شلوغ و آلوده چنین جایی هم وجود داشته باشد. تصمیم گرفتم از نزدیک اینجا را ببینم. عاشق گل و گیاه هستم و اینجا هم که جشنواره گل‌های داوودی برپا است. با یک تیر دو نشان زدم. طبیعت اینجا بکر و عالی است. انگار به کودکی‌ام برگشتم؛ زمانی که مثل امروز این همه ماشین در خیابان‌ها نبود و محله‌های سرسبز تهران پر از درخت بود.

وقتی وارد باغ موزه شدم احساس کردم همه چیز تغییر کرده است، خبری از بوق و دود نیست. مردم قدم می‌زنند و از هوای پاک و سرسبزی اینجا لذت می‌برند. احساس می‌کنم اعصابم آرام‌تر شده. این دریاچه و درختان سرسبز که هر کدام از آنها برای منطقه‌ای از ایران است نشان می‌دهد کشورمان چه طبیعت بکر و زیبایی دارد که شاید خیلی از ما از آن خبر نداشته باشیم. مثلاً من نمی‌دانستم در منطقه زاگرس بیش از ۵۰۰ نوع گیاه رشد می‌کند یا در جنگل‌های هیرکانی ۳ هزار گونه گیاهی هست که قدمت‌شان به چند هزار سال می‌رسد. احساس می‌کنم آرامش گم شده‌ام را اینجا پیدا کرده‌ام.»

از کنار باغ زنبق به باغ لاله‌ها می‌رسیم و تابلوی راهنما ما را به گلخانه گیاهان جنوب ایران هدایت می‌کند. جایی که گیاهان خاص آب و هوای جنوب در یک فضای بزرگ کنار هم قرار گرفته‌اند. بوی دریای جنوب و شرجی هوا را می‌توانی همان ورودی گلخانه حس کنی. مردی با گوشی موبایل از محوطه گلخانه و آبشار باغ صخره‌ای فیلم می‌گیرد و همسرش کنارش ایستاده و با صدای بلند از باغ گیاه‌شناسی و گل‌ها و طبیعت آن تعریف می‌کند. انگار قرار است فیلم مستند تهیه کنند. هر دو معلم بازنشسته هستند.

محمد جواد می‌گوید: «این فیلم را برای نوه‌هایم که آلمان زندگی می‌کنند می‌گیرم. آنها هیچ وقت تهران را ندیده‌اند. می‌خواهم به آنها بگویم طبیعت سرسبز و زیبا فقط در آلمان نیست و ما هم اینجا طبیعت زیبایی داریم. قبلاً هم اینجا آمده‌ایم. از دیدن این همه گل زیبا و رنگارنگ سیر نمی‌شویم. اینجا همان بهشت گمشده‌ای است که شاید خیلی از مردم تهران از آن اطلاعی ندارند. در این باغ فقط صدای باد و پرنده‌ها شنیده می‌شود و می‌توانی ساعت‌ها کنار برکه و دریاچه بنشینی و لذت ببری. ای کاش شرایطی فراهم می‌شد چند باغ مثل همین در حاشیه تهران احداث می‌شد تا ساکنان تهران برای فرار از تنش و سر و صدا و آلودگی به آن پناه بیاورند.»

دانش‌آموزان دبیرستانی با خنده و شوخی مشغول عکس گرفتن می‌شوند. یکی از آنها تابلوی کنار یک نهال را نشان می‌دهد و با خنده می‌گوید: «بچه‌ها هرکی بتواند اسم این گیاه را سه بار تکرار کند جایزه دارد.» بچه‌ها یکی یکی مشغول خواندن اسم می‌شوند اما با هر اشتباه همه می‌خندند. سعید کلاس نهم است و با همکلاسی‌ها و معلم‌شان برای بازدید آمده‌اند: «این بهترین اردویی است که تا امروز آمده‌ام. باغ سرسبز و بزرگ با این همه گل و گیاه و درخت واقعاً چشم‌نواز است. باور نمی‌کردم در تهران چنین باغی هم وجود دارد و این چیزها را بیشتر در فیلم‌ها دیده بودم.

فضای سبزی که خیلی از هم سن و سال‌های من می‌بینند همان چند گل و درختی است که در فضای بیرون آپارتمان و کوچه و پارک‌هاست. پدر و مادرم وقتی از کودکی‌شان برای ما تعریف می‌کنند از باغ و درختان کهنسالی که در همین تهران بوده می‌گویند ولی امروز از آن همه باغ و درخت چیزی نمانده است. اینجا ۴ هزار گونه از گیاهان مختلف ایران و جهان نگهداری می‌شود که واقعاً شگفت‌انگیز است. چمنزارهای امریکا، رویشگاه چین و ژاپن و رویشگاه اروپا از دیدنی‌های این باغ هستند. اینجا گیاهانی که در این مناطق رشد می‌کنند کاشته شده و کنار هر کدام نام گیاه و عمر آن و سرزمین‌هایی که محل رویش آنهاست نوشته شده است. من و دوستم می‌خواهیم درباره گیاهان تحقیق کنیم و به نظرم اینجا منبع خوبی برای تحقیقات است.»

آفتاب به وسط آسمان می‌رسد و بازدیدکننده‌ها به شوق دیدن جشنواره گل‌های داوودی از کنار دریای خزر به دشتی می‌رسند که گل‌های داوودی در ۱۰۰ رنگ کنار هم می‌درخشند. زن با دوستانش ژست می‌گیرد تا پسر خردسالش از آنها کنار گل‌های داوودی عکس بگیرد. چند لحظه بعد پسرک برای گرفتن پروانه وارد باغچه گل‌ها می‌شود. مادر بلافاصله او را بیرون می‌کشد و با نشان دادن تابلوی کنار باغچه می‌گوید نباید داخل باغچه برویم: «چند هفته قبل یکی از دوستانم اینجا آمده بود و آنقدر از فضای این باغ برای ما تعریف کرد که تصمیم گرفتیم با دوستانمان بیاییم. به نظرم اینجا علاوه بر تفریح می‌تواند برای بچه‌ها کلاس درس هم باشد. دوست داشتم طبیعت ایران را به پسرم نشان بدهم و اینجا کلکسیونی از گیاهانی است که در طبیعت ایران وجود دارند. با هرقدمی که برمی‌داریم بیشتر متوجه می‌شویم ایران ما چقدر زیبا است و طبیعت آن در دنیا چقدر بی‌نظیر است.»

> از کنار باغ زنبق به باغ لاله‌ها می‌رسیم و تابلوی راهنما ما را به گلخانه گیاهان جنوب ایران هدایت می‌کند. جایی که گیاهان خاص آب و هوای جنوب در یک فضای بزرگ کنار هم قرار گرفته‌اند. بوی دریای جنوب و شرجی هوا را می‌توانی همان ورودی گلخانه حس کنی. مردی با گوشی موبایل از محوطه گلخانه و آبشار باغ صخره‌ای فیلم می‌گیرد. می‌گوید این فیلم را برای نوه‌هایم که آلمان زندگی می‌کنند می‌گیرم

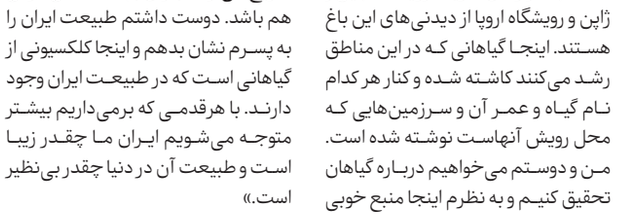

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۴۱۰۳

آسان

	۹				۱		۵	
۷			۹	۸			۲	
		۶	۵	۴		۹		۸
۹			۲			۵		
۱			۳		۲			۸
			۷			۲		۱
		۷		۶	۳	۵		۹
۲				۵	۷		۳	
		۲				۳	۸	

متوسط

۳			۸		۷	۱	۲	
					۳		۵	
				۱		۶		
	۱	۵		۴				
	۴		۳		۲		۷	
			۲			۸	۶	
		۲		۳		۷		۹
	۸		۲			۴		۶
	۷	۱	۵		۴			۳

سخت

۸								۱
	۶	۹				۲		
	۲		۵				۹	
	۴	۸			۲			
		۷	۶	۹	۱	۴		
			۷			۳	۶	
	۸				۵		۳	
		۶				۹	۵	
۳								۶

خیلی سخت

		۳		۸				
۱		۴					۶	
			۶		۹			۴
		۸	۳			۶		۲
	۳					۷		
۶		۲			۱	۳		
۸			۵		۴			
	۴					۷		۶
				۲		۸		

حل جدول سودوکو شماره ۴۱۰۳

آسان

۴	۹	۶	۳	۸	۱	۷	۵	۲
۷	۱	۳	۹	۸	۵	۴	۲	۶
۵	۲	۸	۶	۴	۷	۹	۱	۳
۹	۶	۴	۵	۱	۸	۲	۳	۷
۱	۵	۷	۲	۳	۹	۶	۸	۴
۳	۸	۲	۷	۶	۴	۵	۹	۱
۸	۴	۹	۱	۷	۳	۱	۶	۵
۶	۳	۱	۴	۵	۲	۸	۷	۹
۲	۷	۵	۸	۹	۶	۳	۴	۱

متوسط

۳	۴	۵	۸	۹	۷	۱	۲	۶
۶	۹	۱	۲	۴	۳	۷	۵	۸
۸	۷	۲	۶	۱	۵	۹	۴	۳
۴	۱	۵	۹	۷	۶	۳	۸	۲
۹	۳	۶	۴	۸	۲	۵	۱	۷
۲	۸	۷	۳	۵	۱	۶	۹	۴
۵	۶	۴	۷	۳	۹	۸	۲	۱
۱	۲	۸	۵	۶	۴	۷	۳	۹
۷	۵	۹	۱	۲	۸	۴	۶	۳

سخت

۸	۳	۴	۹	۵	۶	۲	۷	۱
۵	۶	۹	۲	۷	۱	۸	۴	۳
۷	۲	۱	۵	۸	۴	۹	۶	۳
۳	۴	۸	۶	۱	۵	۷	۹	۲
۹	۵	۶	۷	۲	۹	۱	۳	۴
۱	۹	۷	۳	۴	۸	۵	۲	۶
۶	۸	۳	۴	۹	۷	۶	۱	۵
۴	۷	۵	۸	۶	۲	۳	۱	۹
۲	۱	۵	۱	۳	۶	۴	۸	۷

خیلی سخت

۹	۴	۷	۲	۸	۱	۵	۳	۶
۶	۸	۲	۵	۳	۷	۱	۹	۴
۵	۱	۳	۶	۹	۴	۲	۸	۷
۴	۳	۸	۹	۱	۵	۶	۷	۲
۲	۷	۶	۳	۴	۸	۹	۱	۵
۱	۹	۵	۷	۶	۲	۸	۴	۳
۸	۶	۴	۱	۷	۹	۳	۵	۲
۳	۵	۹	۸	۲	۶	۴	۱	۷
۷	۲	۱	۴	۵	۳	۷	۶	۸

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۸۰۷۲

جدول عادی

افقی:
۱- بیماری خفیف - غذای محلی شهر «آباده»
۲- ایالت «امریکا» - بالای مجلس - با «تاک» آید
۳- ضد «خوب» - ماه چهارم - ناپاکی - عدد خیطی!
۴- همراه عروس - مزه دیشلمه - واحد پول «بنگلادش»
۵- درخشان - تبحر و استادی - درخت نی خیزران
۶- نمونه نمایشی - باطن - کاست ضبط صوت
۷- از حواریون - سلول عصبی - رنگ خزان
۸- دویار هم قد! - گروه کانگوروها - خودروی جمعی
۹- نهر بسیار بزرگ - مخفف خاموش - اسم دخترانه
۱۰- عمق - این‌هم نامی پسرانه - وسیله آراستن مو
۱۱- استان - بلند آوازه - سُرخ‌نای
۱۲- سلطان آسمان‌ها! - مخفیانه - گاز کمیاب
۱۳- حرف فاصله - بیگانه - جدول نجومی - به مشام می‌رسد
۱۴- چین و چروک پوست - خاطر - اسباب و اثاث زندگی
۱۵- یکی از عیوب انکساری چشم - رفیق و ندیم

عمودی:
۱- قفسه آشپزخانه - یکی از مدعیان اصلی قهرمانی جام جهانی درحال انجام
۲- بزرگ‌ترین شهر استرالیا - نصرت - پول خارجی
۳- فیلم بهرام بهرامیان - غذای مغز - مقابله با حمله - کم مانده آدم شود!
۴- ترشی بادمجان - سنگ زرآزما - به ذهن افکندن
۵- خواهر و برادر هم‌خون - سومین شهر بزرگ آلمان - فارسی زبان
۶- یک غذای شمالی - پی و پایه - شهر کباب
۷- عدد دایره - مقدس‌ترین برکت الهی - اشاره تأکیدی نزدیک - گاه سزای نیکی است
۸- لقب ابوریحان بیرونی
۹- پیوستن - ستاره - حکم - ویتامین مغز بادام
۱۰- تصحیح و ویرایش - گراورساز آلمانی - گذرنامه
۱۱- خانه زیرزمینی - راننده کشتی - رفیق مشهدی
۱۲- آحاد - لوس و بی‌مزه - اخترشناسی
۱۳- الفبای ساز - امر به آموختن - معروف - آغوش
۱۴- ظرف پلوخوری - نقاشی سبک درباری - روساخت
۱۵- حیرت کردن - پزشک دربار فراعنه مصر

جدول ویژه

افقی:
۱- این شهر در کناره دریاچه ژنو در باختر سوئیس قرار گرفته - فیلم «برت رانتزر» (۲۰۱۱)
۲- گیاهی طبی - رود «ترکمنستان» - فرمان
۳- دانه خوشبو - ذره تجزیه ناپذیر - جمع بیت - راست و افروخته
۴- معبر میان کوه - پسر زئوس و هرا - وسیله حمل مصالح
۵- یار مشهدی - الهه آب و دریا - مجموعه‌ای از ظروف
۶- گرفتن - نوعی چسب - حرف
۷- الهه گل - ادوار - وسنی
۸- خوشا - سریالی از باقر پیران با هنرنمایی محمود پاک نیت - برهنه
۹- پشت سر - کرنیست - رقیب فالوده!
۱۰- روییدن - پرندگانی که اطراف آب زندگی می کنند - پسوند مکان
۱۱- کلبه - دستگاه تهویه - گل نومیدی
۱۲- سربازی در خدمت نیروی دریایی - نیروگاه ایران - گونه
۱۳- خرس - تحقیق - تاجدار - نشانه فعل استمراری
۱۴- هزینه - دیدنی از لشکر - فیلمی از نوید محمودی (۱۳۹۸)
۱۵- کتابی غیرداستانی از «الیاس کانتی» - ساکنان محل

عمودی:
۱- فیلم جمال شورجه - نخستین پادشاه زن در ایران
۲- چراغ خوراک پزی - سیاهه - امر به رفتن
۳- حرف زورو - درخت جوان - گازی غیر قابل رؤیت - کوشش
۴- دریاچه‌ای در آسیای میانه - خویش و شخص - روبند
۵- نفوذ تدریجی آب - رعد و برق - روشنایی کم
۶- امر به ماندن - آتشفشان اروپا - ابزار در و پنجره
۷- دید چشم - غار توریستی نیاسر - مخفف حیوان مکار - رود مدرک!
۸- سرمربی سابق استقلال
۹- محافظ عکس - شرع و کیش - موسیقی اعتراضی - کلاه فرنگی
۱۰- بازشناسی - سبیل - کشف کننده
۱۱- چشم پوشی ورزشی! - قاتل حشرات! - نام سازمان باسک
۱۲- برکت یابی - همراه «داد» - صادرات برزیل
۱۳- حرف مشایعت - رومال - تشرزدن - بوی ماندگی
۱۴- گله - نصرت - رایانامه
۱۵- دانشمند معاصر کیهان‌شناسی و برنده نوبل فیزیک ۲۰۰۶ - نقوش قالی

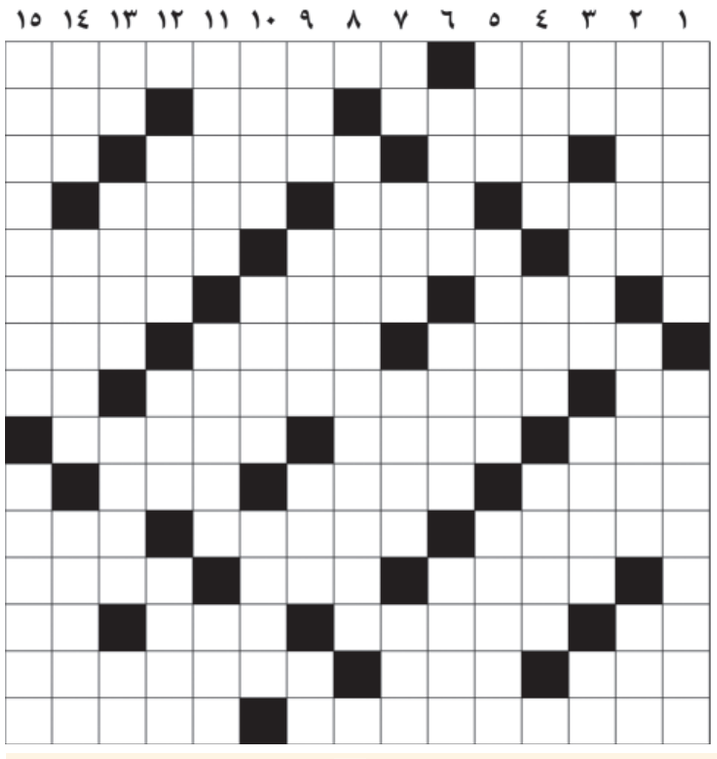

حل جدول عادی شماره ۸۰۷۱
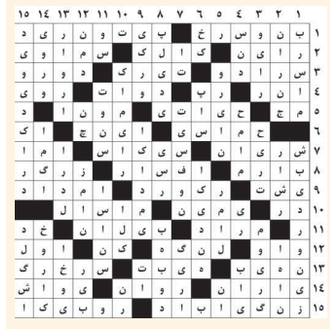
حل جدول ویژه شماره ۸۰۷۱